

JAVÍTÁSI PÉLDÁNY
(CSAK EGÉSZ PONTSZÁM ADHATÓ)

1. nagypélda

Egy DI rendszer impulzusválasza: $h[k] = A \delta[k] + \varepsilon[k - 1] B \beta^k$.

- a) Adja meg a valós A, B és β paraméterekre annak a feltételét, hogy a rendszer átviteli karakterisztikája értelmezhető legyen! (2 pont)

A továbbiakban számoljon az $A = 0, B = 4, \beta = 0,5$ paraméter értékekkel!

- b) Számítsa ki a rendszer átviteli karakterisztikáját, és írja fel normál alakban! (4 pont)

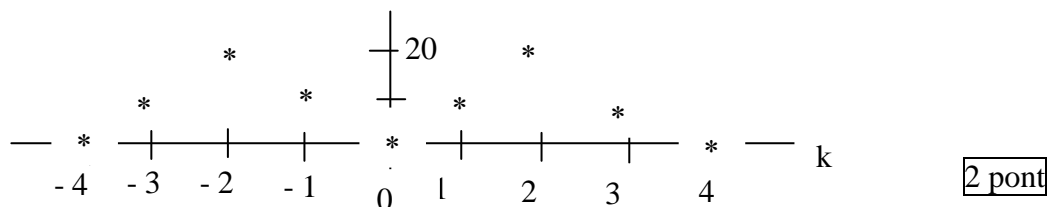
A rendszer bemeneti jele a 4 periódus idejű DI jel, melynek kifejezése $-2 < k \leq 2$ -re $u[k] = 10 |k|$.

- c) Vázolja a jelet a $-4 \leq k \leq 4$ változó értékekre! (2 pont)
d) Adja meg a bemeneti jel valós alakú Fourier sorát! (8 pont)
e) Adja meg a válaszjel valós alakú Fourier sorát! (4 pont)

- a) A, B tetszőleges, $|\beta| < 1$ 2 pont
(vagy A, β tetszőleges, $B = 0$)

- b) $h[k] = 4 \varepsilon[k - 1] 0,5 (0,5)^{k-1} = 2 \varepsilon[k - 1] (0,5)^{k-1}$ $H(e^{j\theta}) = \frac{2e^{-j\theta}}{1 - 0,5e^{-j\theta}}$ 4 pont

c)

- d) $U_0^C = \frac{1}{4} [0 + 10 + 20 + 10] = 10$ $U_0 = 10$ 1 pont

$$U_1^C = \frac{1}{4} \left[10e^{-j\frac{\pi}{2}} + 20e^{-j\pi} + 10e^{-j\frac{3\pi}{2}} \right] = \frac{1}{4} [-10j - 20 + 10j] = -5$$

$U_1 = 10,$ $\rho_1 = \pi$ 3 pont

$$U_2^C = \frac{1}{4} [10e^{-j\pi} + 20e^{-j2\pi} + 10e^{-j3\pi}] = \frac{1}{4} [-10 + 20 - 10] = 0$$
 2 pont

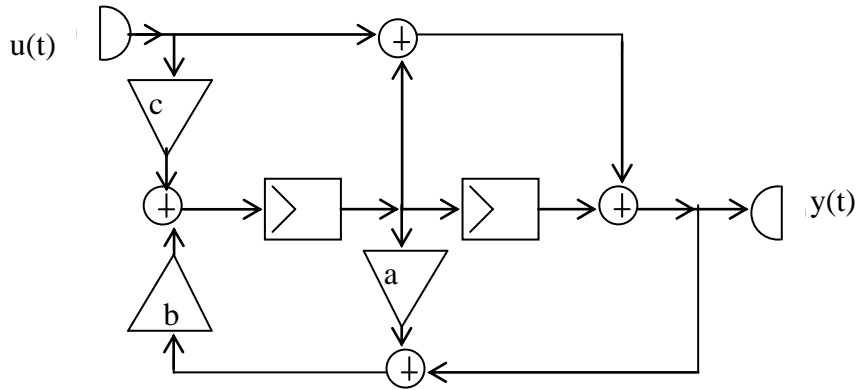
$u[k] = 10 + 10 \cos\left(k \frac{\pi}{2} \pm \pi\right)$ 2 pont, összesen 8 pont

- e) $H(e^{j\theta})_{\theta=0} = 4$ $H(e^{j\theta})_{\theta=\frac{\pi}{2}} = \frac{-2j}{1 + j0,5} = 1,7889 e^{-j2,0344}$ 2 pont

$y[k] = 40 + 17,889 \cos\left(k \frac{\pi}{2} + 1,1071\right)$ 2 pont, összesen 4 pont

2. nagypélda

B

- a) Határozza meg a jelfolyam hálózattal adott FI rendszer átviteli függvényét és írja fel normál alakban! (6 pont)
 b) Az „a”, „b” és a „c” paraméterre vonatkozóan adja meg a hálózat stabilitásának feltételét! (4 pont)

Az „a”, „b” és a „c” paraméter valamely értéke mellett az átviteli függvény kifejezése:

$$H(s) = \frac{s^2 - 1,5}{s^2 + 2,5s + 1}$$

- c) Adja meg az átviteli függvényt egy minimálfázisú, és egy mindent áteresztő rendszer átviteli függvényének szorzataként! (4 pont)
 d) Számítsa ki a rendszer impulzusválasztát! (6 pont)

a P a baloldali integrátor kimenetén.

$$\left. \begin{aligned} sP &= c U + a b P + b Y \\ Y &= P + U + \frac{1}{s} P \end{aligned} \right\} \quad (3 \text{ pont}) \quad \left. \begin{aligned} (s - a b) P - b Y &= c U \\ (-s - 1) P + s Y &= s U \end{aligned} \right\} \begin{aligned} /*(s + 1) \\ /*(s - a b) \end{aligned}$$

$$Y(s^2 + (-a b - b) s - b) = U (s^2 + (-a b + c) s + c)$$

$$H(s) = \frac{s^2 + (c - a b) s + c}{s^2 - b(1 + a) s - b} \quad 3 \text{ pont, összesen} \quad \boxed{6 \text{ pont}}$$

b $b < 0$, $a > -1$, c tetszőleges $\boxed{4 \text{ pont}}$

c $H(s) = \frac{(s + \sqrt{1,5})(s - \sqrt{1,5})}{(s + 2)(s + 0,5)} = \frac{(s + \sqrt{1,5})^2}{(s + 2)(s + 0,5)} \frac{s - \sqrt{1,5}}{s + \sqrt{1,5}}$ 2 pont

$$H_{MF}(s) = \frac{s^2 + 2,4495s + 1,5}{s^2 + 2,5s + 1}; H_{M\acute{A}}(s) = \frac{s - 1,2247}{s + 1,2247} \quad 2 \text{ pont, összesen} \quad \boxed{4 \text{ pont}}$$

d $H(s) = \frac{(s^2 + 2,5s + 1) - 2,5s - 2,5}{s^2 + 2,5s + 1} = 1 + \frac{-2,5s - 2,5}{(s + 2)(s + 0,5)}$ 2 pont

$$H(s) = 1 + \frac{-1,6667}{s + 2} + \frac{-0,8333}{s + 0,5} \quad 2 \text{ pont}$$

$$h(t) = \delta(t) - \varepsilon(t) (1,6667 e^{-2t} + 0,8333 e^{-0,5t}) \quad 2 \text{ pont, összesen} \quad \boxed{6 \text{ pont}}$$

Kispéldák

1. Egy FI rendszer állapotmátrixának sajátértékei: $\lambda_1 = -0,8$; $\lambda_2 = 0,5$. Mit állíthatunk a rendszer aszimptotikus és GV stabilitásáról? Válaszát indokolja!

Aszimptotikusan labilis: $\lambda_2 > 0$ 1 pont

A GV stabilitás nem dönthető el. 1 pont, összesen $\boxed{2 \text{ pont}}$

B

2. Adja meg az $x(t) = 6 \cos(0,1 \pi t + 0,2) + 4 \cos(0,15 \pi t - 0,1)$ periodikus FI jel periódusát!

$$T = \frac{2 \pi}{0,05 \pi} = 40 \quad \boxed{2 \text{ pont}}$$

3. Egy FI rendszer átviteli függvénye: $H(z) = K \frac{1 + z^{-1} + a z^{-2}}{1 + 0,5 z^{-1}}$. Adja meg az „a” és „K” paraméterekre annak a feltételét, hogy a rendszer véges impulzusválaszú legyen!

$$a = 0,25, \quad K \text{ tetszőleges} \quad \boxed{2 \text{ pont}}$$

4. Egy 4 periódusú FI jel komplex Fourier együtthatói közül ismert: $X_0^C = 0$; $X_1^C = j$; $X_2^C = 1$. Írja fel a jel valós alakú másodrendű Fourier polinom közelítését!

$$x(t) \cong 2 \cos\left(\frac{\pi}{2} t + \frac{\pi}{2}\right) + 2 \cos(\pi t) \quad \boxed{2 \text{ pont}}$$

5. Adja meg az $x[k] = \varepsilon[-k] 2^k$ DI jel Fourier transzformáltját, ha lehetséges, illetve indokolja „nem lehetséges” válaszát

$$\sum_{k=0}^{\infty} 2^k e^{-j\theta k} = \sum_{p=0}^{\infty} (0,5 e^{j\theta})^p = \frac{1}{1 - 0,5 e^{j\theta}} = \frac{-2 e^{-j\theta}}{1 - 2 e^{-j\theta}} \quad \boxed{2 \text{ pont}}$$

6. Adja meg a $H(s) = \frac{3}{(s+2)^2}$ átviteli függvényű FI rendszer impulzusválaszát!

$$h(t) = 3 \varepsilon(t) t e^{-2t} \quad \boxed{2 \text{ pont}}$$

7. Az $x(t)$ FI jel Laplace transzformáltja $X(s)$. Adja meg azt a belépő $y(t)$ jelet, amelynek Laplace transzformáltja $X(s + \alpha) (1 - e^{-sT})$! ($T > 0$)

$$y(t) = \varepsilon(t) x(t) e^{-\alpha t} - \varepsilon(t - T) x(t - T) e^{-\alpha(t - T)} \quad \boxed{2 \text{ pont}}$$

8. Az $x(t)$ FI jel Fourier transzformáltja $X(j\omega)$. Adja meg az $y(t) = 2 x(t) \cos(\Omega t)$ jel Fourier transzformáltját!

$$Y(j\omega) = X(j(\omega - \Omega)) + X(j(\omega + \Omega)) \quad \boxed{2 \text{ pont}}$$

9. Egy DI rendszer impulzusválasza $h[k] = \delta[k] + \varepsilon[k - 1] 1,1^k$. Adja meg a rendszer átviteli függvényét, ha létezik, illetve indokolja „nem létezik” válaszát!

$$H(z) = 2 + 1,1 \frac{z^{-1}}{1 - 1,1 z^{-1}} = \frac{2 - 1,1 z^{-1}}{1 - 1,1 z^{-1}} \quad \boxed{2 \text{ pont}}$$

10. Egy FI rendszer impulzusválasza $h(t) = \delta(t) + \varepsilon(t) e^{0,2t}$. Adja meg a rendszer átviteli karakterisztikáját, ha létezik, illetve indokolja „nem létezik” válaszát!

$$\text{Nem létezik, } h(t) \text{ nem abszolút integrálható, a rendszer GV labilis} \quad \boxed{2 \text{ pont}}$$